

Sahjas Weefis

Er pflegte wissenschaftliche aquatische Reise zu unternehmen.

gahjuns.

Malka ar pefuhliſchanu par pasit:	
Ar Peelikumu: par gadu 2 r.	35 L.
bes Peelikuma: par gadu 1 "	60 "
Ar Peelikumu: par $\frac{1}{2}$, gadu 1 "	25 "
bes Peelikuma: par $\frac{1}{2}$ gadu — "	85

Malha bes peesuhtischanas	Rigā:
Ar Peelikumu:	par gadu 1 r. 75 f.
bes Peelikuma:	par gadu 1 " "
Ar Peelikumu:	par $\frac{1}{2}$ gadu — " 90
bes Peelikuma:	par $\frac{1}{2}$ gadu — " 55

Mahjas Weesis isnahki weenreis pa nedestu.

Mahjaz Weesüs teel ifdots festveenahm
no plifst. 10 fahlet.

Matſa par ſlubinaſcham: par weenäſ ſlejäſ finaliſ ralſtu (Petit)-tindu, jeb to weeli, to tahda tinda eellem, matſa 8 laj.

Revalžija un ekspedīcija Rīgā,
Ernsts Blates bīšu- un grāmatu-dru-
latavā un burtu-leetuvē pēc Pehtera
baņināš.

Nahditajs. Jounalabs finas. — Telegrafo finas. Celschimes finas: Riga. Wez-Drusti. Jelgawa. Vaukla. No Meshotnes. Skrunda. No Witebskas. Peterburga. — Abrfsemes finas: Politikas pabrlats. Anglija. Italiija. — Ulzises cenehumi Widzemē 1882. g. Kas ir tautislee laikstiss? Druksu par ehrmeem. — Peelilumā: Lehma mahte un debla meita. Laupitaju meita. Graudi un seedi.

Taunafahs finas.

Riga. Schim minnuram eet lihds ifwil-kums is schejeenes hipoteku beedribas gada pahrekata preeskch muhsu lasitajeem, kas dsilhwo Riga.

Scho ſwehtdeenu, 13. mortā, teatea draugi
dabuhs redset Latv. beedribā jaunu lugu „Do-
mās palizis leetus-ſchirmis,” uſ ſo daram
ſawus laſitajus uſmanigus. Bei tam ſchinū
wakarā wehl beidsamo reiſu ſchinī ſesonā iſ-
rahdihs lugu „Saudets gods.”

Rīgas-Dinaburgas dzelsszēka beedriba jeho nedelu notureja fawu 50. kahrtigo general-sapulzi. Šī pahrskata par 1882. gadu re-dsams, ka pa Rīgas-Dinaburgas dzelsszēku (kopā ar Mihlgrahwja sari dzelsszēku) pehri weda 52 miljonus pudu pretschu (8 milj. pudu wairak, nekā 1881. gadā), brauza 540,000 personas (6,000 personas masāf, nekā 1881. g.), tā ka eenehmumi bij 2,917,402 rbt. (pret 2,607,975 rbt. 1881. gadā). — Pa Volderajas dzelsszēku weda 4,276,114 pudus pretschu (jeb 1,276,000 pudu wairak, nekā 1881. g.) un brauza 142,671 persona (jeb 9641 persona wairak, nekā 1881. g.), tā ka eenehma 154,558 rbt. (pret 136,133 rubt. gadu preeksch tam). Tā tad beedribai pehri eenahza ap 300,000 rbt. wairak, nekā gadu eepreksch, un tomehr nejpēhja samak-fat akziju intrefes, palihgā nenemot waldibas garantiju. Tas isskaidrojotees zaur to, ka intrefes malkajamas seltā, turpretim eenehmumi etekl kreditrublēs. — Nelaimes gadi-jumu 1882. gadā bij 12, pee kam 6 eerehdni un 6 fveschi tika nelaigmīgi, bet neweens no pafaschireem; 7 no teem nomira, bet 5 iwfeselvojahs.

Sweedrija. Nordenescheloa ekspedizija us Grenlandi tilks isrikota maja mehnesi. Nordeneschelobs wispirms grib braukt gar Grenlandes rihta peekraesti un ismellet, waj tur nebutu derigas weetas, kur kahpt pee malas un dotees us Grenlandes eekschemi. Ja tas winam tur ne-isdotos, tad winsch grib braukt ap Grenlandes deenwidus galu apkahrt gar walara peekraesti un tur kahpt pee malas. Nordeneschelobs zetzi domajot. ja Grenlandes

eelfchejā dala, kas wehl nekad naw ifmek-
leta, nebuhschot apsegta ar muhschigu fneegu
un ledū, kā tas ir pee Grenlandes peekra-
steem. Bezds laikds ari Grenlandes krafti
nebij apsegti ar fneegu un ledū, kas jaw
redsams no wahrda „Grenland“ (= sala
seme). Toreis Grenlandes krafti zaur sahli
un stahdeem bij sali. Ij Danijas un Nor-
wegijas tur daschi aifgahjei bij apmetusches
us dshwi. Bet kahdus gabu sumtemus at-
pakat sahla pa juhru no seemeteem nahlt
leeli ledus kalmi, kas apstahjahs ap Gren-
landi, un kad wehlak ij Eiropas atkal ap-
mekleja jcho semi, tad wifas kolonijas bija
issuduschas un gar peekrasteem tik atrada
muhschigu fneegu un ledū. Nordeneschelds
doma, kā Grenlandes eelfchejā dala vegeta-
zija (sahle u. z. stahdi) nebuhs pilnigi issu-
dufe un kā tur warbuht atrodahs ari wehl
kahdi dshwneeki. Damu waldiba, sem kuras
Grenlande stahw, grib Nordeneschelda efspe-
dizijai no sawas pufes pehz eespehjas pa-
lithdset.

Anglija. Bret kahdu dahmu, ledi Florens Dilfi, isrihkots usbruzeens, tai laikâ, kad wina staigajuse pa ahru sawâ muischâ netahl no Windsoras. Diwi feeweetes ar duntscheem usbrukuschas winai im duhruuschas tai fruktis; bet duhreeni bijuschi til wahji, ka tee ne = i sgahjuschi zauri dahmas tehrauda korsetam. Til ween ar rokahn pret duntscheem atgainojotees, winas plauksti tikuschi drusku eewainoti. Kad wina gribejuse brehkt pehz palihdfibas, usbruzejas tai eemetuschas fajuu semes muta. Par laimi dahmai bijis libds Bernhardineeschu funs, las aifstahwejis wimi pret usbruzehjm. Dahma stahsta, ka usbruzejas bijuschas par feeweetehm pahrgehrbti wihreeschi. Waj dahmas stahfts pilnigi pateess, jeb waj ta aif bailehm redsejuse wairak neka noteek, to newar labi finat. Anglu awises, las labprahrt apwaino Jrus, steiguschahs apgalwot, ka usbruzeens isrihkots no Freem, jo Dilfi kundje ejot daschkaert ralstijuse awises pret Jru zenteeneem.

Anglija. No Londones teek sinots, la tur
leelas bailes starp tureenes eedfishwotajeem

iszehluschihs no fencehhu gaidameem noseegumeem un wehl jo wairak tamdehl, ka polizijai libds schim naw isbewees, dabut rokas tos noseedsneekus, kas sinamo sprahdseem Londonē isbarijschi.

Spanija. Spaneschu sozialisti aishwinu svehtdeemi notureja Madride, Granadā un Barzelonā sapulzes, kur wini issfazija pretestibu pret to, ka dauds zilwelu tiluschi apzeetinati, kas tiluschi apwainoti, ka wini peederot pee slepenahm un sozialistu beedribahm Andalufijā. Wissi runataji minetās sapulzes weenprahtigi nosodija tā faultahs „Melnas rokas“ beedribas noseegumus, bet aistahweja strahdneckus, kas jawu pahrlabojamu buhschami deht notura sapulzes. Tee, kas tureenes buhschanas pasihst, issaka, ka uj sozialistu rehkenu dauds nekahrtibas un nedarbu pastrahda laupitaji un ziti wasanki Andalufijā. No teem 1200 zilwekeem, kas sozialistu deht tiluschi fanemti zeeti, pa leelakai dafai ir laupitaji un ziti wasanki.

Telegrafo finas.

Peterburgā, 9. martā. Nomiruſchā Lekſa-
weetā par ſtreewijas diplomatico agentu
Egiptē eezelz lihdſchinigais diplomaticais
agents Bulgarijā, Chitrovo. — Pilſ-
galma ministers grafs Voroncow-Daſchlow
15. martā braunks uſ Maſkawu, deht kro-
ſchanas darbu rihloſchanas. — Raktneeks
Gerbelſ wakar nomira. — Aprinka teesā-
ſchodeen eefahkahs prozeſe Peterburgas ren-
tejas krepoftpapīhra sahbſibas leetā; tahač
papīhra iſtruhliſtot par 300,000 rublē.

Peterburgā, 10. martā. „Journal de St. Petersbourg“ faka: Kreevija panahja Do-
nawas konferenžē išiņu, ko wehlejahs. Weena
no pehdejahm Parīzes līhguma pehdahm ir
pasudusē. Kreevija warot tagad brihwi iſ-
leetot Līlijas tēkas labumus.

Berline, 8. marta. Keisars peenehma Stoscha atluhgumos no amata in eezehla wina weetä generali Caprivi par admirali- tetes preefchneeku (juheas ministri).

Romā, 10. martā. No tureenās teek ūnrots,
ka Italijas Ļehnina weetā us kroneſchau
Maskawā aifbraukſchot prinziſ Amadeus.

Geschäftsemes finas.

Rigos Latweeschu labdar. beedribai sveht-deen bija gada sapulze, kura komiteja nodewa pahrskatu par beedribas rehkeneem notegejuschā gadā, rewissijas komisija finoja par sa-weem atradumeem un heidsot komitejas tre-scha dala tika atjaunota. Gezehla komitejā: kundses: F. Tiedeman, M. Ballod, G. Kree-win, un M. Wesser; jaunkundses: E. Pehl-ichen, Kr. Martinson, M. Martinson un R. Birč, un fungus: J. Kalnin, J. Dambrowsky, A. Weber un J. G. Bulwerk. Mo-agrakohm zelschanahm paleek amata: kundses: Ch. Kaufmann, A. Vogel, A. Silberfeil, A. Weber, L. Kalnin, A. Dambrowsky, A. Feldmann un R. Einberg; jaunkundses: H. Awotin un O. Seemel, un fungi: A. Kal-nin, G. Puhxit, B. Dihrik, J. Baumann un J. Einberg.

Muhfsi tirgus plazis, ka jaw daschlahret usrahbits, pehdejds gaddos ir palizis par kahdu awadu weikalneelu pelnas awotu. Mumis pilsehtneeleem zaure to jazeesch daschadas nepatilshanas un jo leela slahde. Jo lo tirgus muitneeli pahrdewejeem noplehsh, ko blehschi nosvg, ko prahwas laiks un ifdoschanas malka, ko uskuptschii zaure zenas fazelschanu un pretschu famaitaftchanu pelna, — tas wiss mumis konsumenteem gruhti fuhri jafamalka. Buhtu foti wajadsigs, ka scho jautajeemu pilsehtas dome reif eekustinatu. Winai tatschu naw jagaida, tamehr pilsehtas walde nahks ar kahdu preefschlikumu schint leetä; winai tatschu. paſchais ir iniziatiwas teesibas! — Mumis ir atkal pefsuhitti sinojumi par daschadahn nelahrtibahn us tirgus platscha, ka p. peem.: Kahda blehschu banda, fastahwoſcha is 5—6 personahm, mehdsot pee-eet weentuli stahwoſcheem wesumeem un tad, tamehr weens leek few prezzi rahdit un kaulejahs, tamehr ziti pakehruschii pa gabalam laischahs projam, labi finadami, ka pahrdeweis newar atstaht wesumu ar atlifikahm prezehm bei usraudsibas. Kad gorodowojus darot us to usmanigus, tee mehdsot atbildet, ka ne-usdriftstotees fchos blehschus fert, jo tee draudot ar breesmigu atreebschanos, un ja kahdu ari leescham nokerot un nowedot us poliziju, ka tas wehl nesen notizis, tad pehz kahda laizina tas atkal esot walâ un strahdajot fawu weikalu tahslak ka papreelfschu. Axi dsird suhdsamees, ka ahrfts, kuream usdotz pahrdodamo gafu apfkatit, tikai pehz plkst. $8\frac{1}{2}$ atmahlot us tirgu, tamehr tirgus jaw plkst. 7 eesahkahs, ta ka pirzejeem nereti nahktoes gaidit lihds $1\frac{1}{2}$ stundas. (B. W.)

Mīgas blehschi prot alasch ifgudrot jaunus
stikus, lai weeglā wihsē waretu tilt pee nau-
das, jeb ihstenali teikts: ziteem nāndu iskrahpt.
Vailkräfti wehsta beesi winu blehdibas, un-
dara publiku usmanigu, lai sin issfargatees.
Man ari kahds tahds ihsti fawads blehdibas
stikis tagad pasifikams, to kahds zitu kabatu
waronis mehginajis isdarit ar Latweeschu
kalendaru fludinajumeem. Pagahjuschā ne-
delā kahdas kreevsemes uguis-apdroschina-
shanas general-agenturā eegahjis jauns zil-
wels, pasneidsis weenu eksemplari Skujina
isdotā "Latvijas kalendara", usrahcidams
tajā mūnetās agenturas fludinajumu, pee-
prāfijis pret krihteto rehkinu, ar Skujina
wahrda paralstu, desmit rbt. fludinajuma
malkas. Agentura ne-atzerejuše, ka būhru
sīkse ißfludinat fawu weikalu Skujina ka-

lendarā, bet to gan darijuse Titana Weesuka kalendara, kuru fludinajumū wina ari gan aismalkafajuse un tadeht drusku stomijusehs ar rehkinga aismalkafachamī, lauit gan eesahkumā winai wiss islizees buht kahrlibā, jo pafneegtā kalendara eksemplarā tatschu winas fludinajums stahwejis drukats. Nehkinga peenesejis redsedams, ka pret winu schaubahs, aismuzis, kalendaru ar wijsu kwihteto rehkinu tur pat atstahdams. Kalendaru smalkati apskatot, israhdijs, ka minetā fludinajuma lapa isplehsta is Weesuka kalendara un deesgan isweizigi eelipinata Skujina kalendara. Sa-protama leeta, ka Latwijas kalendara isde-weijs ne tahdu rehkinu rafstijis, ne ar' wina kalendara minetas agenturas fludinajums drukats, bet schis notikums ir prasts bleh-scha stiks, ar ko mehgintats iskrahpt desmit rublus. Scho rindinu rafstitajam tizis stah-stits, ka pehdejds gadds daschais labai firmai tahdā pat wihsē iskrahpta nauda, un ari schajās deenās kahdam schejeenes bruscha ih-paschneekam; scho stiku isdaritajs esot kahdas drukatawinas senakais rafstu falizejs. Kr. Teem weikalnekeem, kuri fawus weikalus isfludina kalendards, deretu scho eewehrot un ne-aismalkat fludinajumus pret tahdeem reh-kineem, us kureem naw kalendaru isdeweja schtempele usspeesta; un kalendaru isdewejeem wajadsetu par to gahdat, ka schim blehscham teek noleegts wina negodigais weikals, wimi wahrdā eekafet naudu par fludinajumeem, zaur ko isfludinataji war saudet usfizibū pret faweeem kalendareem. Blehsha rokas rafsts ir labala leeziba pret winu un manā rokā atrodoschais, minetai agenturai eesneegtais rehkins ir no wina pascha rafstits. (B. W.)

u) kārī ratņu hymējoties schajos pēcīj-mejums eesuhits: Balt. Wehstn. 52. numurā sinotais kalendaru sludinajumu kāst-tajs Kr. naw wis mahzijees māsā drukatawā, bet kahdā schejeenes leelā drukatawā. Wairak gadus atpakaļ winsch peedahwajahs muhsu drukatawā par kreetnu burtu salizeju. Tikai ihsu laiku tas pēc mums fabija; jo wimudrihs atlaidam, tapehz ka bija ne-ustizams.

Brāhli B u f ch.

Wispohriga baptistu dseedataju fapulze. Kā iš „Ewangelista” redsams, tad wiſi baptistu dseedataju beedribu jeb kornu preekschneki teek uſluhgi, 19. aprīli fapulzetees Rīgā us wiſ-pahrigu fapulzi. Schajā fapulzē tilfshot spreests par dseedaſchanas weizinaſchanu un winas pabalſtſchanu, tapat par Latweeschu baptistu dseedataju noſchu-grahmatu islaiſchanu. Lihds ſhim, kur dseedataji dseeda-juſchi maſakā mehra, warejis iſtilt ar taga-dejahm dseedataju notehm, bet tagadejais laiks, kur dseedataju beedribas eevehrojamu ſoli us preekschu ſpehruscas, tā ka daschās weetās jaw iſrihkojot pat dseedataju ſweht-kus, kahdi p. peem. jaw bijuschi Wentspili un kahdus ſchinū gadā leeldeenas ſwehtkds Rīgas 3 dseedaju beedribas ar ſaweem ko-reem gribot iſrihkojot Rīgā, pagehrot no dseedatajeem leelaku zensibū un tamlihds prafot no wineem dauds ko wairak, nela tas lihds ſhim bijis.

Muhnu juhrnezzibai, kā „L. Aw.“ raksta, beidsmajds gadds raduschees draudoschi padebeschi. Stetines apkārtnē atrodahs bagati gipfes lausumi, no kureem jaw preeksch 10 gadeem eesahka pirms masakus, tad aizsweeni leelakus labdikus gipfes almeni us Kreeviju atvest. Šai Stetines gipfes almeni eeme-

schana beidsot tik leelisli peenehmusehs, ka nu jaw gandrihs ik gadus 1 lihds $1\frac{1}{2}$ misj. pudu us Peterburgu top atwesti, bes muitas. Ahrsemes kugi wed gipfes almenus bes ee-weschanas muitas, ka balastu, par 1 lihds 2 kap. par pudu us Peterburgu; no tureenes wini dabuhn labus lahdinus us ahrsemee atpakał, ar tahdu pelsnu, kahdas Baltijas peekrastu kugotajeem truhkst. Muhsu kugotajeem gan mafsa par gipfes almenu noweschani no Rīgas us Peterburgu $3\frac{1}{2}$ lihds $4\frac{1}{2}$ kap. par pudu, tomehr atpakał west wini nedabu tahdus leelus lahdinus, ka ahrsemee ki; wineem jagreeschahs atpakał wiswai-ral ar krona lahdineem us kaut kahdu Baltijas gubernas ostu, ar lahdineem, kuras us to lehtaku aismafsa, t. i. $1\frac{1}{2}$ lihds 2 kap. par pudu. Bet pee augstahm algahm, kuras te kuga laudim jamafsa, pee interefehm, kuras par to pee kugu buhwes isleetato kaptalu ja-atlihdsina, tapat pee wisahm zitahm leelahm nodoschanahm, muhsu kugotaji pee tik semas mafsa, no $1\frac{1}{2}$ lihds 2 kap. par pudu, it ne pawifam newar pastahwet, un muhsu tirdsneezibas kugneezibai, kura tahdā wihsé ar ahrsemeekeem newar konkuret, tad japaakriht — waj grib, waj negrib. No tahdahm minetahm buhschanahm war ari no-tiltees, ka us preekschu wiſi Kreewijas bagattee gipfes lausumi paleek ne-isleetoti. Lead wehl us to atgahdinajamees, ka Wahzija muhsu raschojumus ar leelu ee-weschanas muitu aplikuse; lad ee-wehrojam, ka zaur to muhsu raschojumi us lehtakahm zenahm janospesch, ja wini grib us pasaules tirgus konkurenzi isturet, — waj tad mehs te waram meerigi noflatitees, ka Wahzija, bes ka wina zaur kaut kahdu muitu taptu aprobeschota, zaur fawu gipfes almenu ee-weschani Kreewijā apdraude muhsu kugneezibu? — Par to mutagad wairak Baltijas peekrastu kugotaju pee augstabs waldibas schehlojahs. Tee lungi, kas scho leetu nu augstai waldibai zet preekschā, galigas isspreeschanas deht, ir gan-arihs wiſi Latweeschi.

Walmeermuisch's ihpaschneeks, v. Löwenstern fgs, kā eeksch "Wall. Anz." lasams, janvara mehnestijjis no leelknasa Wladimira Alessandrowitscha laipni usajinats, winu Peterburgā apmelset. Peterburgā leelknass winu stahdijjis preekschā sawai augstai laulatai draudseini, pehz kam Löwenstern fgam hijis gods, diwi reises buht pee leelknasa brokasti un us balli eeluhgtam tapt. Leelknass Wladimirs Alessandrowitschs, kā lauitaji wehl atminefes, isgahjuschā rudenī bija Walmeermuischā pee v. Löwenstern fga, us breeeschu medibū.

Wez-Drusti. 27. februari sch. g. notika
schejeenes lāpds eevehrojama paglabaschana.
Schē paglabaja Jaun-Perlas gruntneekla M.
Perlach'a kga nahwes meegā aismiguschas
meešas. Pee lapa tureja runu Wez-Drustu
weetigais skolmeisters H. Perlach'a kgs
un pehz tam drihsiumā is tumschas, dīskas
lapa weetas iszehlahs smilschu gubina, luru
puschkoja wina behrni ar gresneem pukū kro-
neem. Schis firmgalwis bij wifseem mihsch
un zeenijams tehws, tadeht ari iswadischa-
nas deenā wina mahja un tapat ari lāpds,
wifus lāwekhus slitta laika un zela deht
pahrspehdami, bij lābs pilzinsch lauschu no
mihlestibas dīshs falasijees wina us pehdigu-
dufu pawadit. Schis zeenijams tehws, kas
otru laulību veedfishnja un kirsch mīšā kāmā

dsihwes muhschā dereja par preeksfihmi zi-
teem laipnibā, usweschana un peemihlibā, pee
Deewa un zilweleem, schlihrahā no schejee-
nes sawā 84. dsihwes gadā, atstahdams wai-
rak behrmis, no kureem daschi goda-amatus
walla. — Winsch finaja latram nelaumigam
palihdset gan wahrdos gan darbos, latru no-
sklunischu eepreezinat, ar Deewa wahrdeem
pamahzidams, lai il latris weenumehr par
to schauro zetu eedams nobeids sawu dsih-
wes wakaru, un pat mirechanas stundā winsch
par apmeerinaschanu us sawa raudadama
behru pulzina teizis: „No ihs raudat ma-
nis deht? Juhs tak esat kristigi zilwei!“
Schis aifgahjejs bij kahdu laiku no sawas
jaunibas pawadijiss Bez-Drustu muhschā par
stroschu, un scho amatu godam walkajis, pehz
tam minetās mahjās nodsihwoja laimigi un
meerigi lihds sawam nahwes wakaram.

Nemīmēes ari mehs winu par preeksfih-
mi un turesim wini ne-aismirstamā pee-
minā, lai pehz, kad muhsu pehdiga stundina
nahb, taptu no schahs wahrgu un behdu le-
jas peenemti tur meera un preela dsihwok-
tos. — Weeglas smiltis zeenijamam tehwam!
Meers wina pihschleem. **Winds.**

Is Jelgawas „B. W.“ suno par schahdu
blehscha stiki: Jelgawas kaufmana Kr. lauku
brauzeis jeb labibas uspirzeis, Schihds A.,
4. martā arzehlis Staltajā krogā turigu
Leiti. Gesahzis scho pirms ar alu zeenit,
pastarpahm peelehjiss brandwihnu, ta ka Leit-
is pehz kahda laila apschilbis un eemidjis.
Izdewigā brihdi Schihdinsch iftscop Leitim
naudas maku ar 375 rubleem un laischahs
us Jelgawu. Leitis pehz kahda laika atmo-
stabs un mana, ka fabata weeglaka. Atmi-
nahs sawa labā drauga, ko ari drusku pa-
finis, jo esot agrak wiham pahri reises pah-
dewis labibu, un brauz us Jelgawu mellet.
Leitis eprahojahs, pirms pee kristiteem ap-
waizatees, ko darit, un ta bij wina laime.
Kaufmana Likopa bode winsch dabuhn sinat,
ka kahds Schihds, kahdu Leitis aprakstijis,
nesen pirzis weenu pazini papirosu un mai-
nijis 25 rubli gabalu. Leitis scho naudas
gabalu eeraudsidams preezigi issauzahs, ka
ta esot scha nauda, jo weens stuhrits bijis
noplehfts. — Likop kungs nu laipni pee-
palihds Leitim, dabut kwartal-usraugus, ku-
reem ari drihs isdewahs Schihdu atraft. Kwartal-
usraugi prasa Schihdeli, waj winsch esot
naudu mainijis L. Iga bode. Ja, — bet
kas jums datas par to? — Ta nauda ir
wiltiga; mums ja-iskrata, waj naw wehl zita
pee jums atronama. — Ne ko darit, — gan
leedsahs, bet tomehr teek fratits, un atrod
wižu naudu wehl ne-aistiltu pee Schihdeti
klaht. Winsch tapa nowestis us poliziju, un
kureenes tad scho leetu, deht tabakas ismek-
leschanas, nobos pilsteefai.

Jelgawa. Kurhemes sawstarpigā krujās
apdroschinashanas beedribā 1881/82. gadā
eenehmuse 43,000 rbt., to starpā 28,000
rbt. apdroschinashanas naudas. Starp is-
dewumeem atronahs 33,000 rbt. ta atlihds-
nashana, kas minetā gadā ismalsata krujās
apstahdeteem, pavisam 370 semkopjeem, pa-
leelakai datai semneeku sainmeekem. Sem-
kopji, kas apdroschinajuschees pa leelakai
datai dsihwo Bauskas, Glukstes, Jaun-
jelgawas un Dobeles aprikods; is ziteem ap-
rinkeem reti kahds apdroschinajes. Waj tē
nu naw laikums un newihschoschana, ka ne-

peedalahs pee tahdas wispahrderigahs ee-
stahdes?

Bauska. Kahds Zeraukstneeks is Bauskas
aprinka, ta „B. W.“ suno, buhwmeistars B.,
domenu ministri eesneedjis Luhgumu, lai
winam pahrdodot gabalu krona fomes, 10
werstes no Bauskas, kur tad muhsu Runga
un Reisara Aleksandra III. kroneschana par
peeminu gribot uszelt peeminelli.

No Meshotnes. Lihs ar scha gada sah-
kumu tika atwehrta muhsu krahshanas un
aifdoschanas lahde, preeksf lam statuti jaw
tika apstiprinati isgahjuschi gada novembra
mehniesi. Pirma general-sapulze, kura tika
notureta 27. dezembrī pag. g., eeweheleja
par kaseeri un rakstu-wedeju C. Stahla
kgu, par direktoreem J. Grünberga, Bern-
steina un Sustera kgus, par preeksfneekem
skolotaju M. Lasdina un J. Namneela kgus.

Kases dariashanas ir latru treschdeemu no
pullsten 8—12 prisdeena. Beedreem pee-
stahschanaahs nauda ir 29 rbt., no kureem
4 rbt. nahk pamata kapitalam par labu un
25 paleek pascha ihpaschums.

Aisleenejumi top isdoti ne ilgaki ta us
feschi mehnieschi ar 12 proz. un eelikumi
pelna 6 proz. par gadu. Par eelikumeem
top kuponu isdoti.

Wehlu schai bankai dauds felmes un la-
bus panahkumus. Buhtu gan wehlejams,
ka tahdas bankas zeltos wairak weetas, ku-
ras ispestitu daschu labu is Schihdu nageem.
Preeksf semkopjeem tahs ir loti teizamas
eestahdes, jo pee slikta zeta, lehtahm zenam,
kur tas sawus raschojumus newar aifwest
un pahrdot, waj zitadi ta pee naudas tift,
tas nu pilnigi apdroschinats. Te winsch
war latrā laikā pret finamahm prozentehm
dabut weeglaki aisleenet, nekā Janeka nemt
pret 50 proz., un kas sin, zit wehl kipu
ahbolina un maišu seena turklaht.

Lai plaukti un usseed Meshotnes krah-
shanas un aifdoschanas lahde. (B. S.)

Skrundā ir breejniga fleykawiba notikuse.
Nakti us 21. februari sch. g. ir Skrundas
Stalmanas mescha farga mahju ehrbegi „Haak“
pee Skrundas pagasta peederige Kristi Plo-
tschukalns un Janis Ansbehts no Skrundas
Kalna-Buhdeneeku mahjam nogahjuschi.
nahk mahju prasijuschi un nomneekam Inte
Weinbacham un wiha radineezei Gewai Ans-
berg brandwihnu, pee kura gifti peemaisjus-
chi, dewuschi dsert. Giste tuhlit naw dseh-
rejus nonahwejuse. Kad Inte Weinbachs gah-
jis zisu maišu apgahdat, fleykawas Gewu Ans-
berg, ar ratu bulti tai par galwu fisdamai,
ir nonahwejuschi. Janis Ansbehts ir Inte
Weinbacham ahrā pakat dewees, bet pah-
stidamees bij zita istabā eegahjis, un ta
Inte Weinbachu naw fastapis. Kristi Plo-
tschukalns ir Inte Weinbachu kad tas pats
eenahjis atpakal istabā, jagrabbis un teizis:
„tew ir jamiest“, bet naw warejis saguht.
Inte Weinbachs bij durvis aifschahwus, lai
otrs fleykawas newar eenahlt; pehz leela pu-
hina winsch zaur logu us Eseres Lahtschu
krogu ismuzis, un ta sawu dsihwibū isglah-
bis. Kristi Plotschukalns ir ismuzis, bet
Janis Ansbehts, kas pehz pabeigta fleykaw-
was darba mahjās pahrgahjis un nolizees
gule, ir faktets, un ir pee no teesas noti-
kuschas ismellechanas wižu isteizis.

Sleykawibas darbu fleykawas preeksf ilga
laika bij norunajuschi. Naudas kahriba ir
laumā darba cemeislis. (L. A.)

No Witebskas. Nakti us 23. februari pil-
sehtas beigas pee kreifahs Daugawas malas
starp daschahm labadfigahm buhdinahm dsihwo
kahdā no tahm kahds saldatds deenejis „birstu
sehjejs.“ Ar scho amatu sawu pahrtku pel-
nidams, bij ari kahdus 50 rbt. atlizinajis;
scho nandu weens no wiha beedreem, ari sal-
datds deenejis, bij pamanijis pee wiha esam,
un tapehz wakara, 22. februari, pee wiha
us nakti guļu palizis. Ap pusnakti ar kahdu
neleelu zirvi, kas birstu sehjejam peedere-
jis, usbruzis sawam kaiminam, to neganti
ewainodams kalkā, waigā, pee lam degunu
un luhpas pahrschkehlis, labahs rokas plaukti,
abus kahjus papehshus pa datai atzirtis;
ta israhdiyahs, bij zirtis, kur til trahpidams,
un warbuht pagalam buhtu nobeidsis, bet
ziti tuwejee bij to pamanijuschi un pahris
stipri wižu pascha bresmu brihdi negant-
neekam bijuschi us pehdahm.

No eesahkluma ari scheem grubejis preto-
tees, bet wiha stipraki buhdami, wiha peeva-
reja, safehja un polizijai pasmoja ap pilst.
2 rihtā.

Pebz tam eeradahs pristaws, dalteris un
wihi wajadsigee eerehdni ar tahs nakti pil-
sehtas patrulahm, kas pirmee nesaines weetā
eeradahs un eesahla ismellechani, pee lam
ewainotais wehl pats spehja wižu usbru-
zeenu istahstit un atklaht. Wanigais ap-
zeetinats un sodam ne-isbehgs. Abi ir we-
zischi pee 60 gadeem un fleykawa dabu pen-
siju no krona, ta dīrdeju, lihds 8 rubt. par
mehniesi un tomehr bij eelahrojiss otra ar svee-
dreem pelnito kumosinu. (L. A.)

Is Peterburgas „B. W.“ raksta: Namehr
muhsu Semestehws atkal bija muhsu widū,
bij ari fakot zitads gaiss Peterburgā un
zits gars walbija Peterburdsneekds. Bij
manams, ta haimneeks ir mahjā, sawejeem
labu preeksfihmi dodams neween darbos,
bet ari jautribā. Pirma balle, ko pats Reisars
seemas sesonas sahkuā isrihkoja pilī, bij sig-
nals wižai Peterburgai, godam palihgsmotees.
Mu bij redsams, ta Peterburdsneeki us to ween
bij gaidijuschi: Kas ween spehja, isrihkoja
balles, weesibas wakarns, pilnikus u. t. pr.,
no leelknaseem fahlot, lihds Apraksina pa-
galma tirgotajeem, ta ka daschu wakaru esot
lihds 40 daschadas leelakas balles bijuschas.
Atnahza Kreewu karnewals, treknā „masle-
niza“, kura pat nopeetnakais zilwels luhlo
us kahdu brihdi aismirsti sadishwes rubpes un
kesas, padodamees wispahrigai jautribai. Un
leelatai datai buhs tas gan weegli isdeweess,
jo tik lihgšma masleniza, ta schi, jaw ilgi
nebij peedfishota. Ibhafchi festdeena, 26.
februari, ta Reisara dīmshanas deena, bij
wihas jautribas galotne. Gelas — gaischi
illuminetas, farogeem pūschkotas; leelissa
braukshana smalkas kareetēs, twiskahm, ku-
ras Peterburdsneeki steidzahs us ballehm, wee-
fibahm un teatreem; bes tam ne-issaitamas
krahfotas Sonni kamanas ar swahrguleem,
schwahrgstoscheem firgeleem, prastakos kaudis
wifinadamas un us balaganeem wesdamas,
jo bes scheem Peterburgas masleniza nebuhtu
pilniga. Wižur lausku bari, preeki, libg-
smiba, ta ka gandrihs wareja teikt;

„Tur nebji neweena, kas neligfiautor
Gar Kreewijs Newas molu!“ —

Muhfui masajam tauteeschu pulzinam, kas
pee scheeenes Latvieschhu Labd. Beedribas
turahs, ari jautribas sawā starpā naw trih-
zis. Mumis ir bijuschi scho seemu kahdi

itin labi isdewuschees teatra israhdijsuni, diwi konzerti, weens no Kalnina lga, otris no Wihtola lga isrihloti; bes tam dantschu waktari un kostimu ballees, pee kureem jaumakee laudis ar sirdi un dwehseli peedalijahs. Muhsu heedribai ir wispaehrini laba slawa Peterburga, ta ka ari zitu tautu dantschu mihto-taji ka weesi muhsu weesigos wakarns lab-prahrt apmekle. —

Ahrseemes finas.

Politikas pahrstatis. Berline kahds nau-das wehstulu isnefatajs, wahrdā Kosets, tizis nogalinats un aplaupits. Wahzijā ne-pastahw kahrtiba, ka fatrs, kam pa pasti atfuhitita nauda, pats no-eet us pastes drukatu pasinojumu; Wahzijā, ta ari dauds zitās semes, publikai par atweeglinajumu ewesta kahrtiba, ka atfuhitahs naudas wehstules zaur fewischku isnefeju teek kahram, kam tahs suhtitas, peenestas mahjās. Tahda kahrtiba gan publikai patihkama, bet naudas wehstulu isnefejeem nereti atnef breefmas, jo laundari, finadami, ka isnefjam daschreis dauds naudas wehstulu ar prahwahm sumahm, daschlahri pratuschi tos ajswilinat tahdā weetā, kur tos warejuschi nogalinat un aplaupit. Pa leelakai dala kahndari isdara sawu darbu tahdā wihsē, ta tee tahdā kluſā weetā no-ihre us ihſu laiku kerteli, usdodami sweschu wahredu un tad paſchi nodod us pasti kahdu masu naudas wehstuli us sawu peenemto wahedu. Kad wehstulu isnefejs nonahl pee kahndara ar wina wehstuli, tad schis peepeschi winam usbruhk un to nogalina. Ta tas schoreis notizis ar Kosetu. Laundaris iherjis Adalberta un Waldamara eelu stuheia namā istabu, fauldamees par Sanderu. Pehz tam winsch nobrauzis us Potsdamu un nedewis tur naudas wehstuli ar 30 markahm us Sanderu adresi minetā Berlines kerteli. Tur winsch pastrahbajis sawu darbu, kad Kosets pee wina nonahjis. Kosets pirm-deenā bija isgahjis isnefat naudas wehstules un wakarā nepahruhaza. Tas tika pa-finots polizijai un ta otrā deenā wini atrada ajslehgta Sandera kerteli nokantu. Kad leekahs, winsch tizis noſits ar kahdu smagu ahmuru. Slepkawa, ka saprotams, bija atstahjis sawu kerteli. Bet laupischa-nas darbs winam tikai pa dala isdeweess.

Winsch panehmis lihds tikai 100 marku žudraba naudas, ko tas pee nokautā atradis. Bet nokautam kahdā fewischkā labata wehl bijis lihds wairak tuhlofchū mahrku selta un papihra naudā, bet laundaris to ne-atradis, laikam tadeht, ta tas ajs bailehm wehl pats ajsbehdsis projam, eekam labi bij ismellejjis nokauto. Slepkawa efot kahds jauns zilweks ar masahm uhsahm, kahdus 20 gadus wezs. Pehz jaumalahm awishu finahs Koseta slepkawas wahrdas efot Grafs, bet winsch peenehmis wahrdu Sanderi, tapehz ka winsch Sanderam lihdsigs isflatijs. Izmellejot israhdijs, ta Sanderis, eekam minetā flepkawiba pastrahdata, jaw preeskahda laika no Berlines ajsdeweess projam us Ameriku. Lai gan Koseta slepkawa Grafs pats wehl naw fakerts, bet wina bruhete un wina zela foma jaw efot polizijas rokās.

Pruhšchu weetneeku sapulzē preeskahda lahdahm deenahm atkal spreeda par tautas skolahn Posenā (Pruhšchu Polijā). Schinis-

skolās no Pruhšchu waldbas Wahzui waloda ewesta par mahzibas walodu, ta ka Potu behrni, wahzissi neprasdami, schinis skolās nela dauds newar eemahzitees, zaur to wini gariga attihstibā kota teek kaweti. Ihpaschi no Wahzui walodas leetoschanas zelabs leels uelabums tizibas mahzibū finā, jo behrni minetās skolās gandrihs pilnigi usang bes tizibas mahzibahm. Potu weetneeks Stablewskis tadeht bija eefneefs preesklikumu, ta Posenes tautas skolās Potu waloda buhtu ewedama par mahzibas walodu un ta it ihpaschi tizibas mahzibas buhtu pasneedsamas Potu walodā. Statolu jeb ta nosaultā zen-truma partija, kas wissabaki saprot politi-kas prasijumus, aiftahweja Stablewska preesklikumu, tamehr zitās partijas wījas kopā schim preesklikumam pretojabs un tad nahza pee balsoschanas, tad preesklikums tika atraidits. Te no jauna redsam peerahdijumu, ta Wahzijā zenschabs masakas tau-tibas apspeest. Waldbai neruhp nedz behrnu gariga attihstiba, nedz tizibas kopschana, ja zaur to masakas tautas waretu kant ta pazeltees.

No Parises „B.“ dabujuse schahdu ori-ginalinojumu, kas raktiis 18. februari. Schis finojums ir schahds: Wakar (tas ir 17. februari) bija Parise „weschereemu kar-newals.“ Schai deenai bija no eefahluma tikai religijas nosihme, ta ka pehz schahs deenas wajadseja 40 deenas gawet; turpreti tagad agrakā nosihme neweenam ne prahā nenahl un deenas nosihme pastahw wehl tikai paſauligds preekds. Ka is augscheja nosaukuma protams, schi deena preeskah Parises weschereenohm leelaka preeka un svehtku deena. Wījas leelakahs wescha masgatawas isrihko prozeſijas (svehtku gah-jeenus): pirms nahk weens jeb wairak kovu musikas papreeskahu, tad nahk trijskrabhu kahrogeem un pukehmu gresnota kareete, kur sehd weschereemu karalis un karaleene un heidsot gara rinda kahrogeem gresnotu kareeschi ar wini weschreenu augstibu pawadonibū, pastahwofchu is if katas masgatawas weschereenehm. Katra kareete teek pawadita no diweem jahtneekem. Ta wīsi schee raibee brauzeeni un gahjeeni wīsahs pa bulwareem un leelakahm eelahm, pee to awishu redakzijahm us kahdu brihdi apstah-damees, kuraahm wini sawu draudsigu prahru grib peerahdit. It ihpaschi ewehroschanu ispelnijahs ta nosaultais masais laikrakts (Petit Journal), kas katu deemi pahraf par pus miljonu eksemplards iseet par laudim.

Schee gahjeeni bagato kostjumu (apgehrbu) deht loti spihdoschi. Tur ir weschereenes wairs nepasihñ, ta usgresnojahs! Wakaram peenahlot eefahlaks kostjumu un masku ballees, tikai ne weschereenehm ween, bet pa wīsu pilsehtu. Bulvari wilnot wilnoja no mas-lahm un kauschu druhsmahm. Tur bija re-dzami Lahore karali, deewelles, welni, burmji, Albaneeschi, Melnskalneeschi, Spaneeschi Angli, zirka bojatschi un wīfadi neri, par feeweetehm apgehrbuschees wihreeschi, par wihreescheem apgehrbuschahs feeweetes, wīfadds apgehr-bods un wīswiſdās maslās. Jautriba leelu leela un ta fakot, kahram jaw no tahleenes us gihmja lafama; wīsi joko, tehrse, īmcijahs un netruhst, ta saprotams, tahdā reisā ko paſmeetees. Loti leelu jautrumu sazehla we-fels jahtneeku pulks nehgeru, kas us ehseleem jahja, Amerikas plantatorus (mujschu ihpasch-neekus) israhoidami.

Par Iberi semes lihgas kafeera Egana ajsbehgschami us Neworku awises spreesch daschadi. Pa leelakai datai issala domas, ta Egans buhshot bewis is semes lihgas naudu feneescheem, kas isrihkoja Frija flep-kawibas un tad tagad zaur krona leezineeku istekschani waldba nahluſe dascheem no-flehpumeem us pehdahm, tad Egans efot bijees, ta ari winsch netiltu faults pee at-bildibas. Tahdas ruhypes winam wareju-schas zeltees jaw no tam, ta wina dīchwoklis pehdejā laikā tizis fleepen apwaltets no polizijas. Egans efot ajsbehdsis, par ga-ridsneeku pahrgehrbees, zaur to peewildams poliziju.

Anglija. Par dinamita eksplōziju pee Angli parlamenta nama nahk schahdas ūlkakas finas. Nains, kuraā atrodahs parlaments un kas teek faults par West-minstera pili, ir leela ehla, kuresch pehz weža parlamenta nama no-degschanas 1834. gadā tika no jauna usbuh-wets. Wīsa ehla pawisam 1100 istabu un sahlu. Wīsu koridoru gārums kopā istaifa 3 werstes. Leela ehla zaur maseem torni-scheem eedalita daschās nodakās. Weenā at-rodahs parlaments, zitās atkal daschadas mi-nisterijas. Sprahdseens notika tātā nama dala, kuraā atrodahs paschwaldbas leetu ministerija. Laundari isredsejuschi schi dalu laikam tadeht, ta pee wīnas wareja nemanot kākt tilt, jo eela gār schi dalu wakards ir tum-scha un kluſā. Sprahdseens notika pulksten 9 wakarā, un tizis isrihkois laikam ar di-namitu, kas no nama ahrpuses tizis kahdā weetā noguldis un zaur kwehloschu paw-deenu ajsbedsinats. Sprahdseens bijis loti stipris. Weena dala no nama abrejā muhra maitajuschi, dauds logu wiſapkahrt saplo-fiti un breefīmiga trihzeschana gandrihs wer-stes taikumā us wīfahm puſehm tika fajusta. Bet neweens zilweks netizis ewainots. Sprahdseena laikā apakſchnamis patlaban turejīs sehdeschani. Breefīmiga eksplōzija un wīsa nama notrihſeschana isbaidija deputatus. Tee usleza no saweem sehdelkeem un domaja, ta wīss parlamenta nams teekot ussperts gaisā, ta tas jaw preeskahdahem 280 gadeem rei nō Angli katoreem bij nodomats (zaur ta faulto pulwera sawehrejumu). Polizija tublit nosiedahs us noseeguma weetū un eefahlā ismeljejumu, bet lihds schim ta naw wain-gos atraduse. Wīsa Angli awises weenā balsī ūlka, ta noseegums isdarits no Iru ū-neecheem, un schi finā tahs laikam nebuhs malbijuschihs. Saprotams, ta schis noti-kums nepawairo to bes tam jaw wahjo drau-dsibu starp Angleem un Freem. Leelakā dala Angli awishu sawās busmās pagehr, ta Angli waldbi tagad parahditu pret Freem bes schehlastibas bahrdību, — it ta kad zīl Iri buhtu pee kahda noseedsneeka pulzī darbeem wainigi! Zīl stipri Angli awise ūfshutuscas, redzams ari no tam, ta tas isskaidro, wīfahm ūviliſetahm walstim wījagot tahda noseeguma dalibneekus isdot Angli waldbai, waj tos pee ūewis apstrahpet. Schi isskaidrojums ūlka loti ehrmoti, kad eewehte, ta Angli lihds schim isturejuschihs pret zītū ūlki politiskeem noseedsneekem un it ihpaschi pret Kreewu ūzialisteem un nihilisteem. Wīsi schee noseedsneeki pastahwigi atraduschi Anglija drojchu patwehrumu, un Angli waldbi nelad naw neweena isdeweess. Tagad, kad pret wīnu paſchu teek padariti noseegumi wīna us reiſi ūlki ūlkinat zītu mahzibū, be-

Ka daschi laikraksti, kā par peemehru „Baltijas Vēstnieši, Balss, Baltijas Semkopis preelch fewis isdomajuschi jaunki skanofchu wahrdu „tautiskie laikraksti.“ Scho wahrdu ir isdomajuschi tee, kas Latweeschu Awijsēm tuvāki stahw neka mehs. Wahzu laikraksti fahla pirms schikt un sījat Latweeschu laikrakstus tautiskās lapās (Nationale Blätter) un netautiskās. Pee tautiskām wini pēslaitija Balss, Baltijas Vēstnieši, Baltijas Semkopi un zitus, pee netautiskām Latweeschu Awijses un saldā busā eemiguscho Tautas Beedri. Tapat ari tā fauzamee Latweeschu draugi schēihra Latweeschu laikrakstus kā aunnis un awis, auneem pahrmesdami, kā wini zilajot tautibas karogus. Un Latweeschu Awijses netika slaititas starp teem tautibas karogu zilatajeem.

Tà mehs ne-esam isgudrojuschi wahrdū „tautiskee laikralsti,” bet to dabujuschi no saweem pretineekeem, kas smalli prot isschikt, kahdi laikralsti strahdā preeksch Latweeschu tautas un kahdi netautisflā garā. Un scho no pretineekeem doto wahrdū un sibmi, finadami, ka godā nelad mums newar blakus stahtees awise, kas ir sweschchineeku algadse.

Wisu, ko schini raksta par „Latv. Awi-
sehm“ farakstijuschi, kopa ūanemdam, nah-
kam pee gala spreeduma, ka „Lat. Awises“
(wissmašakais jem Schulza, Sakranowitscha,
un Weides redakcijas) naw strahdajuschas
Latweeschu tautiskā garā, naw Latweeschu
tautiskais laikraksts un schis spreedums naw
muhsu paſchu iſgudrots, bet atbalstahs us
zitu Latweeschu laikrakstu spreedumeem, kas
(proti laikraksti) no wairak attihstiteem Lat-
weescheem jo leelā ūaitli teek ūaſti; schis
spreedums, ta ūakot, atbalstahs us to Lat-
weeschu tautas valu, kas jo wairak ūaſeh-
guſe ūawu tautas usdewumu, ūawus tauti-
ķos zenteenūs. Ka mums Latweescheem tee-
scham tahdi tautiskā ūinā attihstitee laikrakstu
laſitaji, to redzejam pee „Latweeschu tautas
beedra“ laſitajeem, kas no „Latv. t. beedra“
atrahwahs, tik ūihds tee bija atsimuschi, ka
schis laikraksts neſtrahda tautas garā un la-
bumā. Waj „Latv. t. beedra“ ūitteni eewe-
rot nederetu ari „Lat. Awisehm?“ Uli „Lat.
Awischu“ laſitaji ar laiku waretu ūaſkt at-
jehgteeſ ūawa tautas usdewuma, ūawu tui-
tisko zenteenū.

Sinams mums naw nelahdas teesibas, prafit no „Latweeschu Awisehm,” lai winas strahdatu tautas garā, loptu tautas mantu, aifstahwetu tautas teesibas, latrs laikraksts kungs par faweeem darbeem; bet tad Weides kungs, „Latweeschu Awischu” redaktors, ar pahdroschibu ūka, ka „Latv. Awises” ir tas weenigais tautiskais laikraksts, pahrakas par wiseem ziteem Latweeschu laikraksteem tautiskā ūna, tad ta ir nepateesiba, ko wirtsch (proti Weides kungs) grib usteepit lasitajeem, un fatra Latweeschu laikraksta uſdewums, usrahdit ūchadu Latweescheem uſteepito nepateesibu.

Scho uſdewumu zil nelo gribedami iſpildit, ſaralſtijam rakſtu „kas ir tautiſki laikrakſti,” lai gan nebija patihiſkums darbs, raknatees pa wezeem, apputejuſcheem awiſchu qada qahjumeem.

Sawu wezaño mahsu „Latveeschu Alvi-
ses“ weenteesigi sweizina

Drusku par ehrmeem.

Schoreis gribam ar zeen. lasitajeem paherunat kahdu radijumu, kas pehz sawas ahrigas issflatas zilwelam no wiseem radijumeem wairak libhsinahs; radijumu, ko pirmo reis ussfatotees domajam sawu libhsbeedri eeraudsit, bet labak apluhkojot, atrodam, katas, tapat ka wisi ziti radijumi, zilwelam, ka augstakam radijumam tahsu palač stahw. Schim radijumam ir tschetrejadi nosaukumi un proti: ape, mehrfakis, pehrtikis un ehrms. Wahrdi ir deesgan daudz preefsch weena preefschmeta apsihmeschanas, bet apfkatism, waj wini ari wisi ir pilnigi. Nemsim pa-preefsch pirmo „ape.“ Schis wahrds nahk no Wahzu „Affe,“ ar kuru, ka sweschas tautas wahrdi mehs ne-apmeerinamees, tadeht apfkatism otru. Schis, proti „mehr-fakis,“ tapat ka pirmais, ir ihsts Wahzu wahrds un apsihme Latweeschu walodā juheras laki, tapehz, ka tas pahr juheru us Eiropu ir atwests. Nedams, ka ar scheem diweem nosaukumeem wehl mehs netekam pee gala mehrka, tadeht apluhkojim trescho „pehrtikis.“ Pahr scho nosaukumu mums truhbst pilnigu finu un tadeht zelahs schau-bischanas, no kureenes tas ir nemts, waj nu no Wahzu walodas, jeb brihsak kaut kahda wihsē no Latweeschu walodas.*)

Bet, kā tad nu ir ar beidsamo nosaukumu: „ehrms.”? Scho wahrdu apluhlojot, ne-weens nestrihdeſees, kā tas ir Latweeschu-wahrds un nahf no laikawahrda ehmotees. Tā tad lai ari to kā rīktigalo paturam, jo pirmam kahrtam; tas ari radijuma ihsto-dabu parahda.

Ehrmam tapat ka zilwelam, ix tschetri lozelli: diwi preekscheji un diwi pakaleji. Preekscheji lozelli teek pee zilwela par rokahm, pakaleji par kahjahm nosaulti; bet pee ehrma ta preekscheji, ta pakaleji teek par rokahm nosaulti, tapehz, ta tee pakalozellu ihlschkus war pee ziteem pirksteem peelekt, kas tik rokai ix eespehjams. Ta tad mehs ar pateefibu ehrmus waran par tschetrro- tscheem nosault.

Ehrmi, kā jaw teikts, ir loti zilwelkam
lihdsigi un usturahs Afrijas, Afrikas un Amerikas
karstajās daļās uš koleem, no kureem
tik reti kahpj jeme. Eiropā un Australijā
naw ehrmu. Wissi ehrmi eedalahs diwi lee-
lās schķirās: ihstajds ehrmīds un puſehrmīds.
Pirmee iſſchķirahs no pehdejeem zaure tam,
ka teem par augſch- un apalſch-puſt astoni
preekſchſobi, kamehr pehdejeem waj nu wai-
rat jeb mafak kā pirmajeem. Beidsot ihsteni
ehrmi wehl eedalahs diwās apalſchſchķirās,
proti: wežās un jaunās pasaules ehrmīds.
Pee pirmajeem peeder Afrijā un Afrikā dſih-
wodamee, pee pehdejeem Amerikā dſihwoda-
mee ehrmi. Teem ehrmeem, kuri Afrikā un
Afrijā dſihwo, ir pliki gihmji; ſobi tik pat
dauds kā zilwelkam; ar ſchauru degunwirſu
un loti tuvu weens pee otra ſtahwoscheem
nahſchu zaurredem; pirkſti ar plateem na-
geem, daſchi ar ihsahm ſtrupahm aſtehm, da-
ſcheem turpreti nemaj aſtes naw. Scho ehrmu

leelakai dalai pee schoda atrodahs kules, kuras teem eespehjams auglus pasleupt. Janibā wini loti peemihligi pee zilwekeem, bet jo wezaki tee nahf, jo niknaki un taunaki tee paleek. Teem ehrmeem, krei Amerikā dñishwo, ir 4 sibi wairak lá zilwelam, ar

²⁾ Wehlajamē buhtu, ta zeest. valstītāji pabar fcho leetu
faiatu faiwag doma z.

platu degunwirſu un tahtu weens no otrs
ſtahwoscheem nahſchu zaurumeeem; bes ſchoda
kuſehm un ar gare aſti, kure tapat ka roku
pee kahveleſchanas leeta, tapehz tos ari par
peezroſcheem noſauz. Schahdi ehrmi ar
fawu aſti ap ſaru apkehruschees tik ilgi ſchurp
un turp mehtajahs, lihds tam iſvodahs ar
preekſchrokahm tuwalo ſaru jeb ari koku fa-
neegt, pee kura tad peckerahs. Wina aſte
ir tik lolana, la ar to eespehj augli ſanemt
un muta eebahſt. Ari Amerikas ehrmeem
ir dascheem ihſas, kuplas aſtes un paschi-
dauds maſaki un lehnaki neka pirmejee. Da-
ſcheem platu nagu weetā atrodahs, pakat-
kahju ihſchokus iſnemot, ſpizi nagi.

Ehri ir daschadā leelumā; ziti ir gan-
drihs tilk leeli fa wahweres, ziti turpretim
fa pee-auguschi zilwelī. Ari winu flakas ir
dauds un daschadas. Lihds schim ir lahdas
140 daschadas flakas pasibstamas.

Wini ehd wiſadus lauka-, dahrſa- un kola
auglus, fà: rihsus, zitroneſ, pomeranzeſ,
reelflus, bet ari wiſadus kustonuſ, putnuſ,
un maſus tſchetzlahjineſlus, dſer uhdeni, bet
wangibà ari peennu, alu un wihnui. Sawà
tehwasemè leelakas ſlakas dſemidè pa weenam
behrnam, maſakas turpreſtim ir wangibà
dſemidè wairak behrnu.

Gandrihs wiſt ehrni, iſuemot weenu, dſiſhwo
meſchds pa pulkeem kopā. Tee palihdſ zits
zitam, lad eenaidneeks usbruhk, taifa kopma-
gasineſ, tura ſawus walneekus, pahrmahza
nepaklaufigus un heidsot strihdahs un jo-
jahs ſawā ſtarpa uſ daschadu wiſſi.

Mahntite sawus behrmus nesa us muguras,
tapat ka zilweki sawus daschreis, proti: behrmus
ar rokahm apkerahs mahtei ap lafku, kamehr
ar lahjahn stutejahs pee winas guschahm.
Ja winaa grib sihdit, tad to panem us ro-
kahm un gandrihs tapat leek pee fruhts, ka
zilweks sawu sihdamo.

Ehrms ir kams radijums. Winsch ap-
ehd, apdser, jeb ainses projam, ko tik dabon;
daschreis tas wairak famaita nela apehd un
ainses, jo ja rihs jeb maiss ir negatawi,
tad tos gatawakos ehd, bet negatawos sveesch
projam un zaer tam zilwekam leelu truh-
kumi padara. Mass pulzinsch ehrmu weena
paechha nakti iposta weselus stahdijumus.
Wispirms wini issuhta no fawa pulka wal-
tis, kreas stipri us tam lubko, lai eenaid-
neeks newaretu peepeschi usbrukt. Wisi ziti
tad dodahs pee augki ewahlshanas schahdā
wihse: Kates no wineem panem roka pa-
weenam jeb diweem aangleem, padusas tik
pat dauds, mutē weenu un tad us pakalkah-
jahm pazehlujschees, dodahs ar fawu laipi-
jumu us tuwako toku, fur to it meerigi ap-
ehd. Tahdas ehrmu slakas, kurahm schodu-
kules, peebahsch schihs kules ar aangleem, un
isskatahs tad ar loti resnu gihni. Ja ga-
dahs ar wisu walteschanu, ka eenaidneeks
usbruhl, tad, lai netiltu behgshana taweti,
wini rokas un padusas atrodochos augkus
sveesch semē, bet to, kas mutē, patura, lai
pehz laimiigas isbehgshanas to jo meerigaki
waretu apehst.

Stahsta, ka ehmi schahdā wihsē anglis
no kokeem laupot. Wispiems tee issuhta
spijonius, kuri koka galotne uskahyutchi, ap-
skatahs, waj breefmas naw manamas. Ja
naw nekas eewehrojams manams, nedz dñix-
dams, tad tee zaure blauschani dod saweem
beedreem suiamu, ka nelahdas breefmas ne-
drand un war pee darba botees. Diwi, trihs,

Weikala atwehrschana.

Nahwes-sina.
Nadeem, draugeem un pasihstameem ta behdu wehtis, ka mans mihkots dehls.
Reinhold Karl Dole
pehz ilgas, gruhtas slimibas 23. dñshwibas-gadā aisaahja Deewameera 4. martā, pīst. 9 wakarā. Paglabajam wina iſſisuschas meesas 9. martā Doles kapds. Ōli apbehdinatū mahte.

Sludinajums.

Pee Walmeeras uhdens wada, kas zaur twai-hpehlu teek dñhts, eetaisibis weenu mala-mu gangi un ieel wisi, kas to eetaisichanu gribeli ujneitees, zaur ūo ujsazinām, deht nuvalu noteiſchauu iſſauſchanas pee Walmeeras pilſetas galwas lunga pecteitees.

Walmeeras pilſetas walde, 4. martā 1883. Nr. 146.

Dahrſneeſeem.

Uſlopta dahrſa ſeme, 7 puhrav ſeela, ar maiu mahjau, atrodocha Karlshadē, velsigela ſtānijas turumā, ir roſa, jeb doſahm pahrdama. Jap eeprafa Dubultos apteikā.

Helta-pawedernus

drehbes lo eefchuh, peedahwā

M. W. Behrenſtaum,
no godigeem wezaleem war pecteitees pee at-ſlebſneelu meiftara Franz, Marſtal-eelā Nr. 4.

Nr. 9 Kungu- un Minz-eelu ſtuhri Nr. 9.

Jānos meitenes,

los gribetu ſtrodereſchanu ſteetni eemabzites, war pecteitees ahpil Šmilſchu-eelā Nr. 19.

Mahzeſlis

no godigeem wezaleem war pecteitees pee at-ſlebſneelu meiftara Franz, Marſtal-eelā Nr. 4.

Rigas hipotefu beedriba.

Tanī 3. martā ūo. noturetā ūahrtiga general-fapulžē tapa pehz notiſchās adwołata A. von Nadeck i eeſehleschanas par fapulžes presidentu un pehz tam, iad rewiſijas lomifija bija aifnuse, la grabmatas un koſe ūahrtiga weſtas, tika tas preeſch 1882 no pahrvaldes ſtafhdtitais un drukatōs ekſemplārō ūarp beedreem iſdālitaits iſwillums pahr beedribas darifchanahm pectenemts.

Par direktoriu tika aifal eeſehlets W. P. Piminow un no jauna eeſehlets W. Vajen lgs.

Deht generalfapulžes protoloča opſiipriņaschanas tapa eezelti J. Baumann, S. N. Botſchagow un H. Chmde lgi.

Direkzijs.

Dibinats 1810.

Dibinats 1810.

Anglu magazine

no

A. Th. Thiessa,

Kalku- un Wall-eelu ſtuhri Nr. 2.

peedahwā ūau ūahjumu

wiſos buhwtekuſkōs rihkōs

preeſch dñſſezelu- un fabriku-darbnizehm, preeſch buhwdiſchleru darbnizehm, ūahgu-dſirnawahn, ūaleju- un atſledneeku darbnizehm u. t. pr.

Anglu un Wahzu ūahgus

wiſahm wojadſkahn if J. Kenyona, Warda, J. & Nilleh, Karr, Brahlū Honsberg fabrikahm. Anglu wiſlus un raschwihlus, pimo ūorti, Karr ūafrikatu. Wiſlabakahs Anglu ūaleju ūakta, ūahmurus, ūehſchas, ūruhwiflikus, ūeeschanas-klupes, ambul-tas ar ūipi ūeenā ūufē.

Pirmahs ūortes ūeetu ūehraudu,

ſwejetu ūehraudu, brilu ūehraudu, ūinschu ūederu ūehraudu. Drahts, drahts ūaglas, drabſchu-ƿinumus, ūatlu, wahschu- un waraneedes wiſos ūeetomods ūeelumods.

Wiſlabakahs Anglu ūehmigela-ripas,
ſinalku- un ūupju-graudu ūehmigela-pulveri, graſita-ſausejams ūatlu. Atſlebgas, atſlebgu ūatas un ūruhwes. Anglu ūalastavoglu- un ūokomotiwi ūahpitas. Warda ūafrikatus preeſch wiſeem amatneeku-rihkeem.

No ūenjures atwehlets. Rigā, 11. martā 1883.

Drulats un dabujams pee bilſhu- un ūahmatus-drulataja un burtu-ſehjeja Ernst Plates. Rigā pee Behtera baſnizas.

No poližijas atwehlets.

Zaur ūo ūinoju par ūaipnu eeſehleschanu, ka eſmu ūchodeen atwehris masahs ūinder- un Melngalvju-eelas ūuhri, Terenkov nomā, trescho pahrdoschanas-weetu preeſch manas fabrikas ūehreeneem, kur it ūhpachhi pahrdoschū

ſpirtu, brandwihmu, wiſadus likeerius, balsamu, rumu, konjaku, mužas un ūudeleš.

Rigā, 10. martā 1883.

Ar angſtzeenibū

Ed. Rob. Dreher.

Anglu auschomu bomwilnos deegu, linu un wilnain dñſſiu, pehrwju un drehbju pak-kambaris

pee ūuga,

Nigā, pee ūinder-eelas wahrteem Nr. 29, paſchū nomā. paſchā Daugawas malā, pa ūeifo ūolu, iad ū ūefchū eet, ū ūurwim ūedsams ūugi Nr. 29 un glahchū ūoste ar prowehm.

S. R. Pobegalows un dehls.

Tirgu ūenu-rahditajs par auschameem bomwilnu ūegeem un linu dñſſahm.

Par mahzinnu.						Par pak-n.							
Nr.	16.	20.	24.	30.	36.	40.	Nr.	16.	20.	24.	30.	36.	40.
Rebalinatas		67	69	72	74	76	78	Rebalinatas		445	765	785	8— 815 820
Balinatas		77	79	82	84	86	88	Balinatas		805	820	840	860 875 890
Bruhnas		70	72	75	77	79	80	Bruhnas		840	855	875	9— 910 920
Kirschbruhn.		72	74	77	80	82	85	Kirschbruhn.		865	880	9— 920	935 945
Melnas		70	72	75	77	79	80	Melnas		810	825	845	860 890 910 920
Peleħlas		70	72	75	77	79	80	Peleħlas		800	815	835	860 890 9— 910
Silas		87	89	91	93	95	100	Silas		955	970	990	1005 1025 1035
Deltenas		80	82	84	86	88	90	Deltenas		955	975	995	1010 1020
Violetas		82	84	86	88	90	92	Violetas		970	990	1010	1030 1040
Salas		92	94	96	98	100	102	Salas		1030	1060	1095	1115 1125
Gaischſalas		90	92	94	96	98	100	Gaischſalas		995	10— 1020	1040	1060 1070
Sarkanas		110	120	125	130	135		Sarkanas		1370	14— 1430		

Mahzinnas par ūatru ūubli 2 progentes, ūaſas par ūatru ūubli 5 progentes.

Linu dñſſu ūena par mahzinnu.

Nr. 14. № 16. № 18. № 20. № 22. № 25. № 30. № 36. № 40.

33 34 35 36 37 38 43 47 52

Linu dñſſu ūena par podu.

Nr. 14. № 16. № 18. № 20. № 22. № 25. № 30. № 36. № 40.

665 675 700 715 740 790 850 925 1025.

Linu ūefchuh ūena ūeet.

Nr. 14. № 16. № 18. № 20. № 22. № 25. № 30. № 36. № 40.

665 675 700 715 740 790 850 925 1025.

Linu ūefchuh ūena ūeet.

Nr. 14. № 16. № 18. № 20. № 22. № 25. № 30. № 36. № 40.

665 675 700 715 740 790 850 925 1025.

Linu ūefchuh ūena ūeet.

Nr. 14. № 16. № 18. № 20. № 22. № 25. № 30. № 36. № 40.

665 675 700 715 740 790 850 925 1025.

Linu ūefchuh ūena ūeet.

Nr. 14. № 16. № 18. № 20. № 22. № 25. № 30. № 36. № 40.

665 675 700 715 740 790 850 925 1025.

Linu ūefchuh ūena ūeet.

Nr. 14. № 16. № 18. № 20. № 22. № 25. № 30. № 36. № 40.

665 675 700 715 740 790 850 925 1025.

Linu ūefchuh ūena ūeet.

Nr. 14. № 16. № 18. № 20. № 22. № 25. № 30. № 36. № 40.

665 675 700 715 740 790 850 925 1025.

Linu ūefchuh ūena ūeet.

Nr. 14. № 16. № 18. № 20. № 22. № 25. № 30. № 36. № 40.

665 675 700 715 740 790 850 925 1025.

Linu ūefchuh ūena ūeet.

Nr. 14. № 16. № 18. № 20. № 22. № 25. № 30. № 36. № 40.

665 675 700 715 740 790 850 925 1025.

Linu ūefchuh ūena ūeet.

Nr. 14. № 16. № 18. № 20. № 22. № 25. № 30. № 36. № 40.

665 675 700 715 740 790 850 925 1025.

Linu ūefchuh ūena ūeet.

Nr. 14. № 16. № 18. № 20. № 22. № 25. № 30. № 36. № 40.

665 675 700 715 740 790 850 925 1025.

Linu ūefchuh ūena ūeet.

Nr. 14. № 16. № 18. № 20. № 22. № 25. № 30. № 36. № 40.

665 675 700 715 740 790 850 925 1025.

Linu ūefchuh ūena ūeet.

Nr. 14. № 16. № 18. № 20. № 22. № 25. № 30. № 36. № 40.

665 675 700 715 740 790 850 925 1025.

Linu ūefchuh ūena ūeet.

Nr. 14. № 16. № 18. № 20. № 22. № 25. № 30. № 36. № 40.

665 675 700 715 740 790 850 925 1025.

Linu ūefchuh ūena ūeet.

Nr. 14. № 16. № 18. № 20. № 22. № 25. № 30. № 36. № 40.

665 675 700 715 740 790 850 925 1025.

Linu ūefchuh